

Sinem Yıldırım
sinem.yildirim@magdergi.com.tr

İki Ayrı Dünya Arasında Mükemmel Denge

Bu ay sizlere her zamanki gibi çok enteresan bir insanı tanıtıyorum. Bu genç kadın aslında yüksek düzeyde bankacı. Yani madde dünyasının doruklarında bir işte, son derece başarılı bir kariyerde, çok yoğun bir iş hayatına sahip. Ama kendisini bu yoğun maddi dünyadan çok büyük bir başarıyla soyutlayıp hayatında çok önemli bir yere sahip olan Afrika'da bambaşka bir hayat da kurmuş... Bu iki çok farklı dünya arasında gayet güzel bir denge kurmuş yaşamında. Çocukluğunda diplomat bir ailede papağan, yılan, kedi, köpek dahil pek çok değişik hayvanla büyümüş olmasının bunda katkısı çok olmakla beraber, mizacı gereği de aynı yerde yaşamayı ve hep aynı aurya bağlı kalmayı çok sevmiyor, bu nedenle pek çok kez ülke değiştirmiş. Doğada başının üzerinde yıldızların, kulağında vahşi hayvanların seslerinin, burnunda ağaçların ve toprağın ve şelalelerin kokusunun olmasını seviyor ve gerçek hayatın bu olduğunu biliyor. Nesli tükenen orangutanları koruma, Monte Carlo yaz balosu, yağmur ormanları ve aslanları koruma ve benzeri pek çok dernek ve vakıfta komite başkanlıkları ve yoğun çalışmaları olan bu genç iş kadınına yurt dışında "lion woman" diye lakap bile takılmış.

İki tane yetimhane dolusu çocuk, bu bilinçteki insanlar ve aslanlardan kurulu bir ailesi olan bu güzel ruhlı insana ben de gezegenimiz için yaptığı bu takdire şayan çalışmalarından ötürü teşekkür ediyorum. Ülkemizi yurt dışında büyük bir başarıyla temsil eden bu genç Türk kadınına size tanıtmak için yaptığım röportajın her cümlesi inanılmaz anılarla dopdolu. Karşınızda Lion woman.

B

ize kendinden bahset lütfen. Çocukluğun, okulların, yaşamın, işin, ailen...

Yatırım Bankacıyım. Ailemin yarısı iktisatçı, yarısı mimar, iktisatçıların da yarısı diplomat. Tabii Türkiye'nin yetiştirmiş olduğu en önemli çağdaş kadın yazarlardan biri olan halam Tomris Uyar'ı saymazsak. Diplomat dan annemin görevi nedeniyle ikiz kardeşimle birlikte ilkokuldan başlayarak

eğitim hayatımızın büyük bir kısmını yurt dışında sürdürdüm, ilkokulu Brüksel'de, liseyi Paris'te üniversiteyi ise Türkiye'de, Bilkent Üniversitesinde okudum. Üniversitenin Bankacılık ve Finans Bölümünü şeref listesinde mezun olarak tamamladıktan sonra İstanbul'a taşınarak kariyerime Interbank'ta başlayıp TAİB Yatırım Bankası gibi çeşitli bankaların Hazine bölümlerinde devam ettim. 2003 yılında ise tekrar yurt dışına taşınarak kariyerimi Yapı Kredi Bankası Amsterdam'da sürdürdüm. Şu anda Oyak-Anker Bank Frankfurt'ta Hazine ve Yurt dışı Bankacılık'tan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak çalışıyorum. Aynı anda Londra'da Official Monetary and Financial Institutions Forum (OMFIF) da Senior Adviser ve Almanya Rhein Main Bölgesi İngiliz Ticaret Odası Yönetim Kurulu üyesiyim. Türkçe'nin yanı sıra İngilizce, Fransızca, Hollandaca ve biraz İspanyolca konuşuyorum.

Çocukluğum diplomat ailenin getirdiği zorluklar ve güzellikle geçti. Ülke değiştirmek, yeni arkadaşlar edinmek, yeni lisanslar öğrenmek, bir nevi beni dünya vatandaşına yaptı, içinde birçok kültürü barındırma çana getirdi.

2003'te Amsterdam'a taşınmamın ilk ayında, 52 yaşındaki annemi kaybettim. Şu anda olduğum kişiliğe gelmemi beni bu şekilde yetiştirdiği için ona borçluyum.

Türkiye'den ne zaman ayrıldın, şu anda nerede yaşıyorsun, neden?

İlk kez 6 yaşında ilkokul için ayrıldım, sonra lise için 1988 yılında, daha sonra iş hayatımı 1997'de Londra'da geçirdim, daha sonra da 2003'te Amsterdam için ayrıldım. Yani sürekli bir gel git içinde geçti Türkiye ile benim aramda... 2003 yılından beri Türkiye'de yaşamam da kopmadım, düzenli olarak geliyorum ailemi ve arkadaşlarımla görüşüyorum.

Şu an ise evim ve işim Frankfurt'ta. Amsterdam'da yaşarken bir teklif aldım ve buraya taşındım. Benim ruhum aynı ülkeye çok uzun süre bağlı kalamıyor galiba! Sürekli yeni yerlere gitmek, yeni coğrafyalarda yaşamak, yeni keşiflerde bulunmak istiyorum. Hayat aynı yerde tüm ömrü geçirmek için bence çok kısa. Seyahat ve değişik kültürler insana çok şey katıyor; daha anlayışlı, daha kültürlü, daha çok empati kurabilen, daha zengin bir iç dünyaya sahip oluyorsunuz.

Londra'da da aynı bir görevim daha olduğu için oraya gelip gidiyorum ve en önemlisi her fırsatta kendimi Afrika'ya atıyorum. Birkaç yerde yaşamak en güzeli!

Doğaya ve hayvanlara ilgin ne zaman nasıl başladı? Zaman süreçlerinde nasıl gelişti?

Doğa ile iç içe olmak bana mutluluk ve huzur veriyor. Şehrin trafiktinden, stresinden ve gürültüsünden uzaklaşıp doğanın bile yanmadığı geceleri yıldızların aydınlattığı ve etrafımızda sadece vahşi hayvanların sesinin duyulduğu bir ortam bana hayatın anlam ve değerini hatırlatıyor. Gerçek yaşamın maddiyattan çok uzak olduğunu ve sadeliğin içinde çok zengin olabileceğini kanıtıyor. Bu süreç beni çok küçükken başladı. Ailemin evde hayvanları hep oldu. Babam ise; bu

hobisini başka platforma taşıyanlardan diyebilirim yılanlardan fareye, papağandan kediyeye köpeğe. Bin bir çeşit hayvanla büyüyen bir insan olarak bana da aynı geniş bir dünya herhalde. Anne tarafımda hayvan hakları koruyucusu bir aile, hepsinin evinde sokaktan kurtarıldıkları kediler var. Yani doğuşun muhteşem bir aileye doğdum galiba! Bu konuda çok şanslıyım. Yaşam ilerledikçe daha da yoğun bir şekilde devam etti hayvan sevgim.

Uzun seneler önce Çin'deki köpek vahşetini gözler önüne seren, kürkleri canlı canlı yütülen hayvanların videosunu seyrettiğim gün hayatımda beni şu anda ben yapan günün başlangıcı oldu. Ondan sonra her şey çok farklı gelişti. Çin'e takım kurup gitme çabaları, oradan hayvan kurtarma planları, köpek mağazalarının önünde boykotlar gerçek aktivist hayatımın başlangıcı oldu. Artık hiç bir şey eskisi gibi olmayacaktı. Vegan bir yaşamı tercih etmeye ve diğer hayvanların da yaşam haklarını konumaya başladım. ALF ile birlikte deney hayvanları kurtarma, primatları alıp Afrika'ya götürme, laboratuvar başına, hayvanları salma gibi binbir çeşit aktivitenin odak noktasına oturdum. Bunlar hem çok yorucu hem de benim için çok önemli yıllar oldu, halen de devam ediyor. Bu yıllarda ALF içindeki birkaç kontakımınla beraber Gateway to Hell adında bir grup kurarak primatların deneylerden kurtarılmasına yönelik çalışmalarına hız verdim. Seneler boyunca Nepal ile savaştım, hatta hükümete dava açtım. ■

Bunun sonucunda 450'ye yakın maymunun tekrar doğal ortamlarına dönmelerini, yaşamlarını değiştirmelerini sağladım. Grup halen çalışmalarına devam ediyor. Sorunun ana kaynağı olan havayollarının vahşi hayvanların ortamlarından koparıp denek olarak kullanılmasını engellemek için onları uçurmalanını engellemeye çalışıyoruz. Sorunu başlanmadan, kökünden çözmeye çalışıyoruz. Asıl önemli olan, 'nasıl da birileri bu işleri yapıyor bana ne' mantali testinden çıkmak. Çünkü inanın, siz yapmıyorsunuz, aslında kimse yapmıyor.

Aynı senelerde kurtardığımız maymunları Afrika'ya götürdüğümde birçok grupla tanıştım. Kapı kapıları açtı, primatlardan fülle geçtim, Malawi'de birkaç çalışmam oldu, halen de devam ediyor. O senelerde Zimbabve ve Zambiya'dan bir grup onları aslanlar için ziyaret etmemi istedi, ben de kalmadım. O gün bugündür o grupla beraberim, aslanlarla iç içe bir hayatım var. Aramızdaki bağ dünya çapında meşhur bir bağa dönüştü. Onlardan kopamıyorum, hayatımın en önemli parçası aslanlar.

Öte yandan meşhurluğumu çok seviyorum, sağlığım ve yetkinliğim müsaade ettiği sürece, layığı ile icra etmek için elimden geleni yapacağım. Ancak hayatın birçok tadı, rengi ve dokuyu bir arada barındırdığını düşünüyorum. Ufkun genişletilmesinin mutlak gerekliliğine inanıyorum. Mesela halen Hollanda Hayvan Hakları Partisi üyesiyim. Bir bankacı aynı zamanda neden çevreci,

bir cerrah aynı zamanda hümanist veya bir politikacı aynı zamanda hayvansever olmasın ki?

Dünyanın en büyük başkentlerinde büyüme ve yaşamama rağmen doğaya ve yaşama kayıtsız kalmadım. Yani tüm insanlar için ucundan tutup keyif alarak yardım edebilir. Hayvanlarla dolu bir çocukluğum oldu ama kendimi geliştirdim ve doğayı koruyan ve saygı duyan bir birey haline geldim. Aslanlara gelecek olur sak, kedi familya sana ilgim her zaman büyük olmuştur, özellikle büyük kedilerle. Dolayısıyla onlar adına bir şeyler yapmaya çalışmak doğal süreçte gelişti. Afrika seyahatlerim çok saklaştığı bir dönemde aslanların korunma ve doğaya kazandırılmalarına yönelik çalışmalar yapan bir kurumdan davet aldım. İşte o gün 'ormanlar kralı' ile tanıştığım gündür ve sonsuza kadar hafızamda kazılı kalacaktır. Asıl, gururlu, özgür, cesur, bağımsız, güzel, güçlü, zeki, koikusuz, yani tek kelime ile muhteşem.

Bağlı olduğun grup/dernek ve kuruluşlar var mı? Varsa hangileri? Malawi'de filleri korumaya yönelik WAG Yöneticisi, Kuzey Kutbu seyahatleri, Vahşi Yaşam, Deprem ilk yardım, dalgıçlık, Primate Freedom Project'te Yönetim Kurulu Üyesi, Monte Carlo'da Frens Albert başkanlığında 20 yıldır düzenlenen yardım amaçlı 'Yaz Balosunun Uluslararası Komitesi Üyesi', primatları deneyden kurtarmak üzere kurulan Stop Monkey Business ve Çatıyaytohell gibi organizasyonlarının ana yöneticiliği, yağmur ormanlarının gün be gün yok edilmesi karşısında yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalan orangutanlar için kurulan Orangutan Outreach'in Avrupa Temsilciliği, Afrika aslanlarının yok olmasını engellemek adına kurulan ALERT'te Afrika Aslanları Büyükelçiliği, üstlendiğim görevlerden bazıları. Görevlerime yenileri ekleniyor, hayvanlar için içinde olunca hayır demiyorum!

Buralarda neler yapıyorsunuz?

African Lion Environmental Research Trust (ALERT)'te Ambassador (Büyükelçi)yim. Burada görevim Afrika kıtasında (özellikle Zambiya, Zimbabve, Malawi, Burundi)'de vahşi aslan sayısını arttırmak. Bunun için özel bir programımız var ve diğer Afrika ülkelerinin de çok ilgisini çeken, tamamen bilimsel verilere dayanarak geliştirdiğimiz ve ciddi sonuçlar aldığımız bir program. 1975 yılından beri vahşi aslan sayısının %90'a azaldığı ve şu an kıtada sadece 16.000 vahşi aslan kaldığı ise elimizdeki son bilgiler. ALERT kapsamında ilgilendiğimiz diğer hayvan türleri ise filler, gergedanlar, primatlar.

Orangutan Outreach Avrupa Temsilcisiyim. Endonezya yağmur ormanlarında palm yağmuru yapmak için yok edilen ormanlardan orangutanları kurtarmaya çalışıyoruz. Bu çok zor ve çok acı bir vaka. Her gün futbol sahaları büyüklüğünde orman katledilip yerine palm yağmuru üretmek için tarım alanları açılıyor. Palm ağacından şampuan, parfüm, yediklerimiz için bile bulunan dünyanın en ucuz yağmuru maalesef. 2000 yıllık ormanlar sırf bu ürün için yok ediliyor, önünüze çıkan ve sadece o ormanlarda yaşayan orangutan, kaplan gibi canlılar ise katlediliyor. Orangutan ve insan geninin %97 benzerlik gösterdiğini de eklemeyi istemiyorum. Aslında bize en yakın canlıları sırf daha ucuza yaşama bilmek için yeryüzünden siliyoruz.

Deneyden primatları kurtarmak çok eskilerden beri yaptığım bir çalışma. Bu kapsamda Hollanda'dan birkaç arkadaşla Çatıyaytohell grubunu kurduk. Vahşi ortamlardan çalışıp ABD ve İngiltere gibi ülkelerde büyük laboratuvarlara direktim için gönderilen primatların ulaşımını engellemeye çalışan bir grup diyebiliriz. Sorun o kadar büyük ki, kökünden çözümenin

daha doğru olduğunu düşündük, uçak ve kargo şirketleriyle birebir konuşmaya başladık. Birçok uçak şirketi bizimle masaya oturup bir daha bu hayvanların ulaşmalarını sağlamayacaklarını taahhüt ettiler. Bunlardan birkaçı Lufthansa, Swiss South Africa, Air Malawi vb. Grubumla Nepal'de bu amaçla tutulan 450 civarında primatı da kurtarıp doğaya geri saldık.

Primate Freedom Project Vakfı'nda Yönetim Kurulu üyesiyim. Burada da primat hakları ve diktatörlüğe karşı çalışıyoruz. İnsanları bilgilendiriyoruz. Deney hayvanları hakkında konuşmalar veriyorum. Aynı anda PFP için birçok platforma konuşmacı olarak katılıyorum. Wildlife Action Group Malawi üyesi olarak dağ fillerini kurtarmaya yönelik yaptığımız çalışmaları da ekleyebilirim. Bu çalışmalarda Malawi'de dağlık bir alanda her gün avcılarının bıraktığı tuzakları temizliyoruz. Eğer tuzaklara yakalanmış hayvan varsa kurtarıyoruz, avcılarını yakalamaya yönelik çalışıyoruz, pala gibi silahlarına el koyuyoruz. Fillerin bölgeden dışarı öldürülmek için çekilmesini engelliyoruz.

Bu hayli ilginç, heyecanlı ve güzel röportajın devamını Niisan sayfamızda okumaya devam edebilirsiniz. ■

